

Umsögn dómnefndar

**samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla
um umsækjendur um embætti dómara við Landsrétt sem auglýst
var laust til umsóknar í Lögbirtingablaði 3. maí 2019**

Reykjavík, 22. júlí 2019

Efnisyfirlit

1. Umsækjendur um hin auglýstu dómaraembætti	3
2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á.....	3
3. Um málsmeðferð dómnefndar	6
4. Almennar upplýsingar um umsækjendur	8
5. Mat á umsækjendum	15
5.2. Reynsla af dómstörfum	16
5.2.1. Reynsla af dómstörfum – samanburður	17
5.3. Reynsla af lögmannsstörfum.....	18
5.3.1. Reynsla af lögmannsstörfum – samanburður	19
5.4. Reynsla af stjórnarsýslustörfum	19
5.4.1. Reynsla af stjórnarsýslustörfum – samanburður	21
5.5. Reynsla af fræðistörfum o.fl.	22
5.5.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf.....	22
5.5.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður	23
5.5.2. Útgefnar greinar og bækur, ritstjórn o.fl.....	23
5.5.2.1. Útgefnar greinar og bækur, ritstjórn o.fl. – samanburður.....	25
5.6. Reynsla af stjórnun.....	25
5.6.1. Reynsla af stjórnun – samanburður.....	26
5.7. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.	27
5.7.1. Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl. – samanburður.....	28
5.8. Almenn starfshæfni og andlegt atgervi	28
5.9. Sérstök starfshæfni	29

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu	29
5.9.2. Að umsækjandi geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma, ritað þá á góðu máli og fært viðhlítandi rök fyrir dómsniðurstöðu	30
5.9.3. Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum er fengin bæði fljótt og af öryggi	31
6. Niðurstaða dómnefndar	31

1. Umsækjendur um hin auglýstu dómaraembætti

Með bréfi dags. 28. maí 2019 fór dómsmálaráðuneytið þess á leit við dómnefnd samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 um dómstóla að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda um embætti dómara við Landsrétt sem auglýst var laust til umsóknar 3. maí 2019 í Lögbirtingablaði. Stefnt er að því að skipað verði í embættið frá og með 1. september 2019.

Upphaflega sóttu um embættið Ásmundur Helgason, landsréttardómari, Ástráður Haraldsson, héraðsdómari, Eiríkur Jónsson, prófessor, Friðrik Ólafsson, varaþingmaður, Guðmundur Sigurðsson, prófessor, Jón Höskuldsson, héraðsdómari, Jónas Jóhannsson, lögmaður, og Ragnheiður Bragadóttir, landsréttardómari, en hún dró umsókn sína til baka.

Samkvæmt 3. gr. reglna um störf dómnefndar lætur dómsmálaráðherra staðreyna að umsækjendur uppfylli öll hin almennu hæfisskilyrði embættisins sem auglýst hefur verið laust til umsóknar. Niðurstaða ráðuneytis dómsmála er sú að allir umsækjendur, að Friðriki Ólafssyni undanskildum, uppfylli þau skilyrði. Áður en sú afstaða lá fyrir tók ráðuneytið sérstaklega til athugunar hvort lög standi því í vegi að umsókn Ásmundar Helgasonar, sem hefur nú þegar skipun sem dómari við Landsrétt, verði tekin til meðferðar hjá dómnefnd. Niðurstaða þeirrar athugunar ráðuneytisins er að svo sé ekki, sbr. bréf þess til umsækjandans, dags. 29. maí 2019. Samkvæmt þessu mun nefndin leggja mat á hæfni Ásmundar auk þeirra Ástráðs Haraldssonar, Eiríks Jónssonar, Guðmundar Sigurðssonar, Jóns Höskuldssonar og Jónasar Jóhannssonar, enda ekki á valdsviði hennar að taka afstöðu til framangreindrar ákvörðunar ráðuneytisins.

Umsögn dómnefndar fer hér á eftir.

2. Sjónarmið sem nefndin byggir mat sitt á

Samkvæmt 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 um dómstóla skal dómnefnd láta ráðherra í té skriflega og rökstudda umsögn um umsækjendur um embættið. Samkvæmt lögnum skal í umsögn dómnefndar tekin afstaða til þess hvaða umsækjendur séu hæfastir til að hljóta embættin, en heimilt er að setja tvo eða fleiri umsækjendur jafna.

Í athugasemdum við þá málsgrein er varð að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, sem fylgdu frumvarpi til laga nr. 45/2010, sbr. nú 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016, segir m.a. svo: „Við mat á hæfni dómaraefna er til margra atriða að líta, svo sem starfsreynslu á sviði lögfræði, hvort heldur hún er á sviði dómstarfa, málflutnings, annarra lögmannsstarfa, fræðistarfa eða innan stjórnarsýslunnar, en almennt verður umsækjandi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun og þekkingu. Rétt er einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýttast dómaraefni. Almennt verður að telja umsækjanda til tekna að hafa yfir að búa fjölbreyttri starfsreynslu, þótt meta verði það hverju sinni. Dómnefndinni er einnig rétt að líta til og að leita sérstaklega eftir umsögnum um störf umsækjanda og þess hvort hann sé skilvirkur í störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Er í því skyni unnt að líta til fræðiritra, reynslu umsækjanda af málflutningi eða þeirra dóma sem umsækjandi kann að hafa samið. Umsækjandi um dómaraembætti verður enn fremur að geta átt góð samskipti við aðra.“

Í lok 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 kemur fram að ráðherra setji að öðru leyti nánari reglur um störf nefndarinnar. Þáverandi dómsmála- og mannréttindaráðherra setti reglur nr. 620/2010 um störf dómnefndar sem fjallar um hæfni umsækjenda um dómaraembætti. Í 4. gr. reglnanna er fjallað um sjónarmið sem nefndin skal byggja mat sitt á og segir þar svo:

„4. gr.

Sjónarmið sem mat dómnefndar skal byggt á.

Í umsögn dómnefndar skal tekin afstaða til þess hvaða umsækjandi eða umsækjendur séu hæfastir til þess að hljóta umrætt dómaraembætti. Dómnefnd skal gæta þess við mat sitt að samræmis sé gætt þannig að jafnræði sé í heiðri haft. Niðurstaðan skal byggð á heildstæðu mati á grundvelli málefnalegra sjónarmiða og skal þar byggt á verðleikum umsækjenda með hliðsjón af menntun og reynslu, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi, eins og nánar greinir m.a. hér á eftir:

1. *Menntun, starfsferill og fræðileg þekking.* Við mat á menntun, starfsferli og fræðilegri þekkingu skal dómnefndin miða við að æskilegt sé að umsækjandi hafi

fjölbreytta starfsreynslu á sviði lögfræðinnar, s.s. reynslu af dómstörfum, málflutningi eða öðrum lögmannsstörfum, störfum innan stjórnarsýslunnar eða fræðistörfum. Miðað skal við að umsækjandi hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og menntun. Þá skal litið til þess hvort umsækjandi hefur stundað framhaldsnám.

2. *Aukastörf og félagsstörf.* Dómnefnd ber einnig að líta til aukastarfa umsækjanda, svo sem til setu í úrskurðarnefndum eða annarra skyldra starfa sem nýtast dómaraefni. Loks er heimilt að líta til víðtækrar þátttöku í félagsstarfi.

3. *Almenn starfshæfni.* Við mat á almennri starfshæfni skal litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Æskilegt er að hann hafi reynslu af stjórnun. Umsækjandi skal hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti.

4. *Sérstök starfshæfni.* Mikilvægt er að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi.

5. *Andlegt atgerði.* Umsækjandi þarf að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð er krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.“

Í almennum athugasemdum við frumvarp það er varð að lögum nr. 45/2010 um breyting á lögum nr. 15/1998 um dómstóla er áréttað að í öðrum lögum sé einnig að finna ákvæði sem taka verður tillit til við skipun dómara, svo sem í stjórnarsýslulögum, nr. 37/1993, lögum nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins. Þá er í athugasemdunum minnt á að í tilmælum ráðherranefndar Evrópuráðsins nr. R(94)12 frá 13. október 1994 um sjálfstæði, skilvirkni og hlutverk dómenda (On the Independence, Efficiency and Role of Judges) kemur fram að allar ákvarðanir um skipun og starfsframa dómara eigi að vera byggðar á hlutlægum sjónarmiðum og byggjast á verðleikum, með hliðsjón af hæfi, ráðvendni, hæfni og skilvirkni í starfi. Upphafsaákvæði 1. mgr. 4. gr. reglna nr. 620/2010 eru byggð á þessum tilmælum.

3. Um málsmeðferð dómnefndar

Við meðferð máls þessa hafa Ingimundur Einarsson, formaður nefndarinnar, og varamaður hans, Áslaug Árnadóttir, bæði vikið sæti vegna vanhæfis á grundvelli 3. gr. stjórnarsýslulaga. Af þeim sökum skipaði dómsmálaráðherra samkvæmt tilnefningu Hæstaréttar Íslands Eirík Tómasson til að taka sæti formanns nefndarinnar *ad hoc* við meðferð málsins. Jafnframt hafa Ragnhildur Helgadóttir og varamaður hennar, Ingibjörg Pálmadóttir, vikið sæti og hefur ráðherra samkvæmt kosningu Alþingis skipað Sigríði Þorgeirsdóttur til að taka sæti í nefndinni *ad hoc* við meðferð málsins. Þá hafa Kristín Benediktsdóttir og Ragnheiður Harðardóttir einnig ákveðið að víkja sæti og varamenn þeirra, Valtýr Sigurðsson og Halldór Halldórsson, tekið sæti í nefndinni í þeirra stað.

Þeim dómnefndarmönnum, sem taka þátt í meðferð málsins, er ekki kunnugt um að neinar ástæður séu fyrir hendi sem valda vanhæfi þeirra til að koma að því. Hinn 20. júní 2019 ritaði nefndin umsækjendum tölvubréf og óskaði eftir því að þeir gerðu strax athugasemdir við sérstakt hæfi dómnefndarmanna teldu þeir einhverjar vanhæfisástæður fyrir hendi. Ekki komu þá fram athugasemdir við sérstakt hæfi nefndarmanna.

Dómnefnd átti viðtöl við umsækjendur 27. júní og 15. júlí 2019.

Í framangreindri auglýsingu frá 3. maí 2019 var m.a. áskilið að fram kæmu í umsóknum um embætti dómara við Landsrétt upplýsingar um tvo fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Þá segir m.a. í athugasemdum við þá málsgrein er varð að 2. mgr. 4. gr. a laga nr. 15/1998, sem fylgdu frumvarpi til laga nr. 45/2010, sbr. nú 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016, að dómnefnd sé rétt að líta til og að leita sérstaklega eftir umsögnum um störf umsækjanda og þess hvort hann sé skilvirkur í störfum sínum og vinnusamur, hvort hann hafi til að bera hæfni til að skilja aðalatriði frá aukaatriðum og setja álit sitt fram á skiljanlegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Samkvæmt 5. gr. reglna nr. 620/2010

getur dómnefnd aflað vitneskju um starfsferil umsækjanda hjá fyrri vinnuveitendum hans og öðrum sem hafa átt samskipti við umsækjanda vegna starfa hans.

Þess skal getið að hæfni umsækjendanna Ásmundar Helgasonar, Ástráðar Haraldssonar, Eiríks Jónssonar, Jóns Höskuldssonar og Jónasar Jóhannssonar hefur áður verið metin af dómnefnd samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016 vegna umsóknar þeirra um embætti dómara við Landsrétt, sbr. umsögn nefndarinnar dags. 19. maí 2017. Vegna þess að í þeirri umsögn var m.a. lagt mat á almenna starfshæfni þessara fimm umsækjenda á grundvelli umsagna, sem þá fylgdu umsóknum þeirra, ákvað dómnefndin að þessu sinni að taka mið af því mati og leita nú einungis upplýsinga um störf, samstarfshæfni og aðra persónulega eiginleika sjötta umsækjandans, Guðmundar Sigurðssonar, hjá þeim tveimur fyrrverandi og núverandi samstarfsmönnum, sem hann tiltók í umsókn sinni, Ragnhildi Helgadóttur prófessor og Sigurði Tómasi Magnússyni landsréttardómara. Með hliðsjón af fyrrgreindum ákvæðum 5. gr. reglna nr. 620/2010 sendi dómnefnd sams konar spurningalista til þeirra tveggja og meðmælendum með öðrum umsækjendum var sendur á sínum tíma. Var Guðmundi síðan veitt færi á að tjá sig um svör þeirra tveggja.

Eins og áður segir fór ráðuneytið þess á leit við dómnefnd með bréfi 28. maí 2019 að hún léti í té umsögn um hæfni umsækjenda. Í ljósi þess að nefndin taldist ekki fullskipuð fyrr en 19. júní 2019 reiknast sex vikna afgreiðslufrestur nefndarinnar skv. 9. gr. reglna nr. 620/2010, sbr. 8. gr. stjórnarsýslulaga, frá þeim degi til 31. júlí 2019. Í sömu grein er jafnframt tekið fram að sá frestur geti þó orðið lengri ef sérstakar ástæður valda því, svo sem mikill fjöldi umsækjenda og þess háttar.

Samkvæmt 7. gr. reglna nr. 620/2010 voru umsækjendum send drög að umsögn dómnefndar með tölvubréfum 15. júlí 2019, þar sem þeim var gefinn kostur á að gera athugasemdir við þau til 22. sama mánaðar, kl. 16.00, sbr. 7. gr. reglna nr. 620/2010. Þess var sérstaklega farið á leit í bréfinu að athugasemdir yrðu sendar sem fyrst ef unnt væri. Athugasemdir bárust frá fimm af sex umsækjendum. Farið var yfir athugasemdir á fundi nefndarinnar 22. júlí 2019. Sumar þeirra gáfu tilefni til minni háttar breytinga á efni umsagnarinnar frá því, sem gert hafði verið ráð fyrir í drögunum, svo og á stöku stað breytts mats á hæfni umsækjenda að því er varðar einstaka matsþætti. Á hinn

bóginn breyttu athugasemdirnar ekki þeim ályktarorðum sem komu fram í drögunum er umsækjendum voru send.

4. Almennar upplýsingar um umsækjendur

Hér á eftir verður næst veitt stutt ágríp um menntun og reynslu umsækjenda, en 5. kafli hefur að geyma mat dómnefndar á umsækjendum og viðmið á grundvelli þeirra meginsjónarmiða sem reifuð voru í 2. kafla. Upplýsingarnar í þessum köflum eru fyrst og fremst byggðar á umsóknum umsækjendanna. Ekki er greint frá öllu því, sem þeir hafa talið þar upp, heldur getið helstu starfa og viðfangsefna er þeir hafa sinnt, auk þess sem leitast hefur verið við að gæta samræmis þeirra á milli þegar gerð er grein fyrir þessum atriðum.

Ásmundur Helgason er fæddur 30. desember 1969 og er því 49 ára að aldri. Hann lauk BA-prófi í sagnfræði og heimspeki frá Háskóla Íslands í júní 1994 með lokaritgerð á sviði réttarsögu. Embættisprófi í lögfræði lauk hann frá lagadeild Háskóla Íslands í janúar 1999. Þá hefur umsækjandinn sótt ýmis endurmenntunarnámskeið bæði hérlendis og erlendis. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður 2007. Að loknu laganámi hóf umsækjandinn störf hjá umboðsmanni Alþingis, en frá 2005 og fram til 2008 gegndi hann starfi aðstoðarmanns hæstaréttardómara. Árið 2008 hóf umsækjandinn störf sem lögfræðingur á skrifstofu Alþingis, en fáum mánuðum síðar tók hann við starfi aðallögfræðings. Meðal starfa aðallögfræðings Alþingis var þátttaka í undirbúningi laga um rannsóknarnefnd Alþingis um bankahrunið og laga um breytingu á þingsköpum. Þá var hann ritari landskjörstjórnar. Í maí 2010 var hann skipaður héraðsdómari, en hefur gegnt embætti landsréttardómara frá 1. janúar 2018. Umsækjandinn hefur verið fastur dómari í Félagsdómi frá nóvember 2013 og setið sem varadómari í Hæstarétti í fimm málum. Hann hefur sinnt ráðgjöf við undirbúning lagasetningar fyrir ráðuneyti, m.a. vegna laga um Stjórnarráð Íslands, laga um menningarminjar, laga um skil menningarverðmæta til annarra landa og safnalaga. Hann sat í fagráði sem undirbjó námskeið fyrir dómara og aðstoðarmenn þeirra á vegum dómstólaráðs. Umsækjandinn var formaður fornleifanefndar 2010-2012. Hann var varaformaður kærunefndar barnaverndarmála frá 2013 til ársloka 2015 og tók sæti í einu máli. Hann

var skipaður um stundarsakir formaður áfrýjunarnefndar samkeppnismála til þess að fjalla um kæru félags á hendur Samkeppniseftirlitinu. Umsækjandinn hefur verið nefndarmaður í prófnefnd lögmanna frá 2014. Hann hefur verið varamaður í úrskurðarnefnd velferðarmála frá 2016 en tók sæti í forföllum skipaðs nefndarmanns haustið 2017 og sat þar til loka þess árs. Umsækjandinn var stundakennari við lagadeild Háskóla Íslands í fjögur ár á árabílinu 2002-2010 og kenndi starfsmannarétt og stjórnsýslurétt á móti öðrum kennara. Hann var einnig stundakennari við félagsvísindadeild, stjórn málafræðiskor, við sama skóla 2004-2009. Á námskeiði um mannauðsstjórnun hjá hinu opinbera haustin 2005-2009 sá hann um að kenna reglur um réttindi og skyldur opinberra starfsmanna. Hann hefur einnig kennt í nokkur skipti á námskeiði fyrir verðandi lögmenn. Umsækjandinn hefur verið prófdómari í stjórnsýslurétti og opinberum starfsmannarétti við lagadeild Háskóla Íslands. Hann hefur flutt erindi um réttarsögu og lögfræði á ýmsum vettvangi, hérlendis og erlendis. Hann hefur ritað nokkra kafla í bók um Stjórnarráð Íslands. Þá var umsækjandinn höfundur eins kafla í bráðabirgðaútgáfu að kennsluriti í Opinberum starfsmannarétti. Hann hefur ritað þrjár greinar um lögfræði sem birst hafa í lögfræðiritum og safnritum í lögfræði, þar af eina ritrýnda, sem og eina grein um lögfræðilegt efni í sértímariti um stjórnsýslu og stjórn mála. Umsækjandinn hefur ennfremur annast ritrýni ýmissa fræðirita og greina á sviði lögfræði.

Ástráður Haraldsson er fæddur 27. ágúst 1961 og er því 57 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í mars 1990. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður í mars 1991 og réttindi til málflutnings fyrir Hæstarétti Íslands í maí 1995. Að loknu laganámi hóf hann störf sem fulltrúi á lögmannsstofu þar sem hann varð meðeigandi 1992. Frá þeim tíma starfaði umsækjandinn sem sjálfstætt starfandi lögmaður uns hann var skipaður héraðsdómari í byrjun árs 2018. Hann var í hlutastarfi lögmaður og forstöðumaður vinnuréttarsviðs Alþýðusambands Íslands 1995-2000. Það sem af er þessu ári hefur hann í hlutastarfi verið aðstoðarsáttasemjari við embætti ríkissáttasemjara. Umsækjandinn var í hlutastarfi dósents við Háskólann á Bifröst 2002-2017. Við skólann kenndi hann fyrst og fremst vinnurétt í grunnnámi, en kom einnig að kennslu í stjórnsýslurétti og starfsmannarétti. Síðari árin fékkst umsækjandinn aðallega við kennslu í fullnusturéttarfari á meistarastigi en einnig á

sérstöku námskeiði um málflutning fyrir dómi. Einnig hefur hann kennt á námskeiði Lögmannafélags Íslands fyrir þá sem hyggjast afla sér réttinda til að verða héraðsdómslögmennt frá 2002 til 2006 og var prófdómari í vinnurétti við lagadeild Háskóla Íslands 2000-2004, auk þess að vera stundakennari í vinnurétti við sama skóla 2000 og 2004. Eftir umsækjandann liggja fjórar tímaritsgreinar um lögfræðileg efni auk þess sem hann getur um þrettán slík erindi og framsögur á fundum ýmissa félaga og stofnana. Af öðrum störfum má nefna að umsækjandinn hefur tekið sæti í fimm málum í Félagsdómi, hann sat í umferðarnefnd Reykjavíkur 1990-1994, gegndi formennsku í rannsóknarnefnd sjóslysa 1991-1992 og var í samráðsnefnd Alþjóða vinnumálastofnunarinnar frá 1995-2000. Hann átti sæti í yfirkjörstjórn Reykjavíkur 1995-2003, sat í stjórn Aflvaka Reykjavíkur 1996-2000, var kjörinn í útvarpsréttarnefnd 1998-2004 og sat í kærunefnd húsnæðismála 1999-2003. Þá var hann í stjórn Háskólans á Bifröst 2006-2012 og um skeið í stjórn Orkuveitu Reykjavíkur á árinu 2007. Hann var formaður yfirkjörstjórnar Reykjavíkur 2006. Hann átti sæti í landskjörstjórn 2003-2018 og var formaður hennar 2009-2011. Hluta ársins 2017 sat hann í stjórn Lögmannafélags Íslands. Auk þessa hefur hann átt sæti í stjórnnum ýmissa fyrirtækja í tengslum við lögmannsstörf sín. Umsækjandinn stýrði ásamt öðrum löglærðum manni vinnu við gerð frumvarps til laga um breytingu á vatnalögum og kom að störfum sem tengjast undirbúningi lagasetningar og fullgildingu EES-gerða, bæði sem lögfræðingur ASÍ og sem ráðgjafi fjármálaráðherra 2009-2013. Umsækjandinn hefur einnig kennt á námskeiði hjá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands.

Eiríkur Jónsson er fæddur 12. febrúar 1977 og er því 42 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í október 2002. Hann útskrifaðist með meistarapróf frá lagadeild Harvard-háskóla 2006 og lauk doktorsprófi frá lagadeild Háskóla Íslands 2011. Réttindi til málflutnings fyrir héraðsdómi öðlaðist hann 2003. Þá hefur hann sótt ýmis námskeið um lögfræðileg efni á liðnum árum. Að loknu embættisprófi starfaði umsækjandinn hjá Landslögum - lögfræðistofu 2002-2007, að frátölu því ári er hann dvaldi við nám í Bandaríkjunum. Umsækjandinn sinnti stundakennslu við Háskóla Íslands 2006-2007 samhliða lögmannsstörfum en var ráðinn aðjúnkt 2007 og lektor í fullu starfi síðar sama ár. Hann hlaut framgang í starf dósents 2009 og í starf prófessors 2014. Hann var sérfróður meðdómsmaður á árinu

2012 og settur héraðsdómari í ellefu mánuði 2013. Að auki hefur hann tvívegis verið varadómari í Hæstarétti. Umsækjandinn hefur oft verið dómkvaddur sem matsmaður, einkum til að meta afleiðingar líkamstjóns í skaðabótamálum. Hann var ritari kærunefndar útboðsmála 2002-2005, 2013-2019 varamaður í nefndinni og frá apríl 2019 aðalmaður í henni. Hann var formaður fjölmiðlanefndar 2011-2013 í eitt og hálf ár, formaður áfrýjunarnefndar neytendamála 2009-2013 og formaður úrskurðarnefndar um Viðlagatryggingu Íslands 2010-2018. Hefur komið í hans hlut að semja úrskurði þeirra tveggja nefnda sem síðast var getið. Frá árinu 2018 hefur hann verið formaður úrskurðarnefndar náttúruhamfaratrygginga. Á árunum 2012-2016 var hann formaður rannsóknarnámsnefndar lagadeildar Háskóla Íslands sem fylgdi jafnframt seta í vísindanefnd félagsvísindasviðs skólans. Þá var umsækjandinn varaforseti lagadeildar 2016-2018 og hefur frá 1. júlí 2018 verið forseti deildarinnar, jafnframt því sem hann hefur setið í stjórn félagsvísindasviðs. Frá sama ári hefur hann verið stjórnarformaður Mannréttindastofnunar Háskóla Íslands. Árið 2008 var hann settur skrifstofustjóri í umhverfissráðuneytinu í þremur málum vegna vanhæfis starfsmanns þar og settur formaður gjafsóknarnefndar í einu máli 2014. Hann hefur ritað bók, sem byggð er á doktorsritgerð hans, og fimm bækur ásamt öðrum. Auk þess hefur hann ritað fjóra bókarkafla á ensku, þar af einn ásamt meðhöfundi, og tuttugu ritrýndar greinar en fjórar þeirra eru ritaðar með einum meðhöfundi. Jafnframt hefur hann ritað fjórar óritrýndar fræðigreinar. Þá getur hann í umsókn sinni um 34 fyrirlestra sem hann hefur flutt um lögfræðileg efni við hin ýmsu tilefni og skýrslu sem hann vann, ásamt öðrum, um stöðu neytendamála á Íslandi. Þar kemur jafnframt fram að hann hefur tekið þátt í ýmsu alþjóðasamstarfi, t.d. í samstarfsverkefni fræðimanna á sviði fjölmiðlaréttar á Norðurlöndum og Eystrasaltslöndunum sem og samnorrænu verkefni á sviði samningaréttar. Umsækjandinn var fræðilegur ritstjóri Úlfljóts 2014-2017. Hann hefur einnig komið að samningu fjölmargra lagafrumvarpa og setningu reglna innan Háskóla Íslands.

Guðmundur Sigurðsson er fæddur 17. maí 1960 og er því 59 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í júní 1991. Á árunum 1991-1992 stundaði hann framhaldsnám við lagadeild Háskólans í Osló í stjórnsýslurétti, einkamálaréttarfari og sjórétti. Haustið 1992 var umsækjandinn ráðinn í

rannsóknarstöðu hjá Norrænu sjóréttarstofnuninni við lagadeild Háskólans í Osló. Hann lauk doktorsprófi frá lagadeildinni 1996. Árin 2013-2014 stundaði hann nám í þróun leiðtogahefuleika við IESE Business School í Barcelona. Umsækjandinn hlaut réttindi sem héraðsdómslögmaður 1997 og sem hæstaréttarlögmaður 2004. Hann hefur flutt fjölda mála í héraði og fyrir Hæstarétti. Að embættisprófi loknu starfaði umsækjandinn um átta mánaða skeið sem fulltrúi bæjarfógeta og sýslumanns á Ísafirði. Hann starfaði sem lögfræðingur og síðar lögmaður hjá Tryggingamiðstöðinni hf. 1996-2004. Umsækjandinn hóf störf við Háskólann í Reykjavík 2003, fyrst í hálfu starfi, en í fullu starfi frá 2004. Fyrst í stað gegndi hann starfi dósents við lagadeild skólans, en frá því í árslok 2005 starfi prófessors. Umsækjandinn varð forseti lagadeildar í ársbyrjun 2011 og gegndi því starfi til 2015. Síðar gegndi hann starfi deildarforseta á ný síðari helming ársins 2017. Hann var formaður námsþróunarráðs deildarinnar 2004-2005 og aftur 2018. Þá var hann formaður námsráðs Háskólans í Reykjavík 2016-2017 og sat þá sem slíkur í framkvæmdastjórn skólans. Jafnframt var hann í stjórninni meðan hann var forseti lagadeildar. Umsækjandinn var formaður matsnefndar vegna ráðningar í starf forseta Tækni- og verkfræðideildar Háskólans í Reykjavík og hefur gegnt formennsku í fleiri slíkum nefndum eða setið í þeim. Þá hefur hann setið í val- og matsnefndum á vegum Kaupmannahafnarháskóla, m.a. í matsnefndum vegna tveggja doktorsritgerða við lagadeild skólans. Umsækjandinn hefur setið í stjórn Norrænu sjóréttarstofnunarinnar frá 1996, þ. á m. sem formaður í eitt ár, og í stjórn Hins íslenska sjóréttarfélags. Á árunum 2007-2011 og 2013 kenndi hann á námskeiðum til öflunar héraðsdómslögmannsréttinda. Þá hefur hann sinnt kennslu á vegum Lögmannafélags Íslands. Umsækjandinn hefur verið meðdómsmaður í þremur héraðsdómsmálum og 2018 sat hann sem varadómari í tveimur hæstaréttarmálum. Hann hefur margsinnis verið dómkvaddur sem matsmaður til að meta afleiðingar líkamstjóns í skaðabótamálum. Umsækjandinn hefur ritað tvær bækur ásamt öðrum og gefið út doktorsritgerð sína í bókarformi. Auk þess hefur hann ritað sautján ritrýndar greinar en átta þeirra eru ritaðar með öðrum meðhöfundum. Jafnframt hefur hann ritað fjórar óritrýndar fræðigreinar. Einnig getur hann í umsókn sinni um 45 fyrirlestra sem hann hefur flutt um lögfræðileg efni við ýmis tilefni. Hann hefur einnig komið að fjölda rannsóknarverkefna og vinnur nú að

tveimur slíkum verkefnum. Umsækjandinn hefur tekið þátt í samningu lagafrumvarpa og verið formaður nefndar sem vann að heildarendurskoðun á siglingalögum þótt sú vinna hafi ekki leitt til breytinga á löggjöfinni.

Jón Höskuldsson er fæddur 3. október 1956 og er því 62 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 1984. Á árunum 1996-1999 sótti hann fimm námskeið á vegum Endurmenntunarstofnunar Háskóla Íslands. Umsækjandinn öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður 1987 og sem hæstaréttarlögmaður 2007. Að loknu laganámi hóf umsækjandinn störf sem fulltrúi í landbúnaðarráðuneytinu, en var skipaður deildarstjóri í sama ráðuneyti frá hausti 1985 og síðar skrifstofustjóri á lögfræði- og eignasviði ráðuneytisins frá 1991. Frá hausti 1998 starfaði hann sem lögmaður, fyrst sem héraðsdómslögmaður og síðar sem hæstaréttarlögmaður. Umsækjandinn var skipaður héraðsdómari í maí 2010 og hefur gegnt því starfi síðan. Fyrstu þrjú starfsárin sinnti hann umsjón með reglulegu dómþingi og úrvinnslu ágreiningsmála af þinginu, svo og einkamálum og ágreiningsmálum í tengslum við aðför, opinber skipti og nauðungarsölu. Frá 2012 hefur honum verið falið að fara með einka- og sakamál og önnur ágreiningsmál. Umsækjandinn hefur setið í fjölda nefnda á vegum landbúnaðarráðuneytisins og annarra ráðuneyta samkvæmt tilnefningu landbúnaðarráðherra, einkum til að semja tillögur að lagafrumvörpum á verkswiði ráðuneytisins. Þá hefur hann komið að og stýrt samningu fjölda reglugerða á sviði landbúnaðarmála. Umsækjandinn var 1986-1998 formaður markanefndar sem er úrskurðarnefnd samkvæmt lögum um afréttarmálefni, fjallskil o.fl. Hann sat í stjórn Félags háskólamenntaðra starfsmanna Stjórnarráðsins 1997-1998 og vann þá að gerð kjarasamnings félagsins og svo við gerð stofnanasamnings fyrir félagsmenn sem starfa í landbúnaðarráðuneytinu. Frá 2011 hefur hann verið varamaður í áfrýjunarnefnd ágreiningsmála á kirkjulegum vettvangi. Árið 2013 var hann skipaður varamaður í yfirmatsnefnd samkvæmt ábúðarlögum. Um mitt ár 2015 tók hann sæti í dómstólaráði og 2016-2017 var hann formaður ráðsins. Um árabíl hefur umsækjandinn átt sæti í stjórn knattspyrnudeildar Vals og frá byrjun þessa árs í aðalstjórn Knattspyrnufélagsins Vals sem formaður stjórnar knattspyrnudeildar félagsins.

Jónas Jóhannsson er fæddur 7. nóvember 1962 og er því 56 ára. Hann lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands í júní 1988. Á árunum 2004-2005 stundaði

hann meistaranám í Evrópurétti við lagadeild Háskólans í Lundi. Þar lauk hann prófum en skilaði ekki ritgerð til meistaraprófs. Hann öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 2000 og sem hæstaréttarlögmaður 2012. Að embættisprófi loknu var umsækjandinn settur fulltrúi við Sakadóm Reykjavíkur og fimm mánuðum seinna var hann skipaður í sama starf. Árið 1991 var hann settur héraðsdómari við fimm sýslumanns- og bæjarfógetaembætti á Vestfjörðum og gegndi hann þeirri stöðu fram á mitt ár 1992 þegar hann var settur héraðsdómari og dómstjóri við nýstofnað embætti Héraðsdóms Vestfjarða. Í desember sama ár hlaut hann skipun í það embætti og í ágúst 1998 fluttist hann til Héraðsdóms Reykjaness. Þar var honum um árabil falin, auk annarra starfa, meðferð allra forsjár- og umgengnismála við dómstólinn og tók hann þátt í að þróa nýjar og framsækjar aðferðir við sáttaumleitanir og úrlausn slíkra mála. Hann fluttist til Héraðsdóms Reykjavíkur 2006 og hafði með höndum meðferð sakamála fram á haust 2008. Frá þeim tíma til ársloka 2011 var umsækjandinn í leyfi frá störfum vegna búsetu erlendis, en fékk þá lausn frá embætti að eigin ósk. Frá 2012 hefur hann starfað sem lögmaður hjá Lagastoð en einnig rekur hann eigin lögmannsstofu. Umsækjandinn sat tvívegis í gerðardómi á árunum 2003 og 2004. Á sömu árum sat hann í nefnd um könnun á veitingu reynslulausnar og 2009 vann hann að verkefnum á sviði útlendingamála fyrir dómsmálaráðuneytið. Frá hausti 2017 hefur hann verið formaður gjafsóknarnefndar. Umsækjandinn var stundakennari við Háskólann í Reykjavík 2005-2006 og kenndi þar alþjóðlegan einkamálarétt á meistarastigi. Hann var jafnframt prófdómari í sömu grein vorið 2008. Vorið 2016 sinnti hann gestakennslu við sálfræðideild Háskóla Íslands og hefur hann flutt fyrirlestra á sviði barnaréttar og alþjóðlegs fjölskylduréttar við Háskólann á Akureyri og Háskóla Íslands. Hann flutti fyrirlestra á norræna lögfræðingaþinginu í Kaupmannahöfn árið 2008 og á sameiginlegum fundi Evrópusambandsins og Haag-ráðstefnunnar um alþjóðlegan einkamálarétt í Brussel árið 2009. Umsækjandinn hefur skrifað fjórar greinar á sviði lögfræði. Umsækjandinn var fulltrúi Dómarafélags Íslands 2002-2012 gagnvart Haag-ráðstefnunni um alþjóðlegan einkamálarétt vegna framkvæmdar Haag-samningsins 25. október 1980 um einkaréttarleg áhrif af brottnámi barna til flutnings milli landa og stofnfélagi í The International Hague Network of Judges. Þá var hann fulltrúi Dómarafélagsins 2003-2008 í samnorrænni

nefnd dómara á sviði fjölskylduréttar. Auk þess var hann forseti Íslendingafélagsins í Belgíu 2010-2015.

5. Mat á umsækjendum

Það skal tekið fram að við mat á hæfni umsækjenda hefur dómnefnd haft hliðsjón af mati, sem gert var á hæfni fimm af sex umsækjendum í tilefni af umsóknum þeirra um fimmtán embætti dómara við Landsrétt, sbr. áðurgreinda umsögn dags. 19. maí 2017. Þó var vikið frá því mati ef ástæða þótti til, t.d. var að þessu sinni litið meira til þess en áður hvort umsækjendur hefðu sinnt störfum, svo sem innan stjórnáslunnar, sem aðalstarfi eða aðeins í aukastarfi, svo og hvort langur tími væri nú liðinn frá því að þeir sinntu þeim störfum sem um var að ræða.

5.1. Menntun og framhaldsmenntun

Ásmundur Helgason. Áður en umsækjandinn hóf laganám lauk hann BA-prófi í sagnfræði og heimspeki frá Háskóla Íslands 1994. Embættisprófi í lögfræði lauk hann frá lagadeild Háskóla Íslands 1999. Þá hefur hann sótt ýmis endurmenntunarnámskeið bæði hérlendis og erlendis auk þess að hafa stundað ítölskunám.

Ástráður Haraldsson hefur ekki lagt stund á framhaldsnám að loknu embættisprófi í lögfræði. Hann hefur sótt ýmis námskeið, þ. á m. námskeið erlendis um sáttamiðlun fyrir dómi.

Eiríkur Jónsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 2002. Árið 2006 lauk hann meistaraprófi frá lagadeild Harvard-háskóla í Bandaríkjunum og doktorsprófi frá lagadeild Háskóla Íslands 2011. Hann sótti sex vikna námskeið í lagaensku við Boston-háskóla sumarið 2005. Þá hefur hann sótt ýmis námskeið eftir embættispróf.

Guðmundur Sigurðsson lauk embættisprófi í lögfræði 1991. Á árunum 1991-1992 stundaði hann framhaldsnám við lagadeild Háskólans í Osló í stjórnáslurétti, einkamálaréttarfari og sjórétti. Haustið 1992 var hann ráðinn í rannsóknarstöðu hjá Norrænu sjóréttarstofnuninni við lagadeild Háskólans í Osló. Hann lauk doktorsprófi frá lagadeildinni 1996. Árin 2013-2014 stundaði hann nám í þróun leiðtoga-hæfileika við IESE Business School í Barcelona. Áður en umsækjandinn hóf laganám lauk hann prófi frá Íþróttakennaraskólanum á Laugarvatni 1984.

Jón Höskuldsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 1984. Á árunum 1996-1999 sótti hann fimm námskeið á vegum Endurmenntunarstofnunar Háskóla Íslands. Þá hefur hann tekið þátt í námskeiðum á vegum annarra.

Jónas Jóhannsson lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskóla Íslands 1988. Á árunum 2004-2005 stundaði hann meistaranám í Evrópurétti við lagadeild Háskólans í Lundi. Þar lauk hann prófum en skilaði ekki ritgerð til meistaraprófs.

5.1.1. Menntun og framhaldsmenntun – samanburður

Að virtu því, sem að framan greinir, er það mat dómnefndar að *Eiríkur* og *Guðmundur* standi framar öðrum umsækjendum í þessum þætti hæfnismats. Þeir hafa báðir lokið doktorsprófi, en ekki eru að öðru leyti efni til að gera upp á milli þeirra. Næstur þeim í þessum þætti kemur *Ásmundur* með BA-próf í sagnfræði og heimspeki. Þar á eftir kemur *Jónas*, sem stundað hefur meistaranám í Evrópurétti og lokið þar prófum en ekki skilað ritgerð, síðan jafnsettir *Ástráður* og *Jón*.

5.2. Reynsla af dómstörfum

Ásmundur Helgason var í um tvö og hálf ár aðstoðarmaður dómara við Hæstarétt Íslands. Hann var skipaður héraðsdómari í maí 2010 og gegndi því starfi til ársloka 2017 eða í sjö og hálf ár. Á þeim tíma dæmdi hann m.a. í fjölmörgum einkamálum og var meðdómsmaður í þó nokkrum sakamálum. Hann hefur verið dómari í Félagsdómi frá nóvember 2013. Frá því í ársbyrjun 2018 hefur umsækjandinn verið landsréttardómari og auk þess setið sem varadómari í Hæstarétti í fimm málum.

Ástráður Haraldsson hefur verið héraðsdómari frá því í ársbyrjun 2018 eða í eitt og hálf ár. Að auki hefur hann tekið sæti sem dómari í Félagsdómi í fimm málum.

Eiríkur Jónsson var settur héraðsdómari í ellefu mánuði 2013. Þá hefur hann verið sérfróður meðdómsmaður í einu máli í héraði. Hann hefur tvívegis setið sem varadómari í Hæstarétti. Þess má og geta að umsækjandinn hefur oft verið dómkvaddur sem matsmaður, einkum til að meta afleiðingar líkamstjóns í skaðabótamálum.

Guðmundur Sigurðsson hefur verið meðdómsmaður í þremur málum í héraði og setið tvisvar sinnum sem varadómari í Hæstarétti. Þá má nefna að hann hefur

margsinnis verið dómkvaddur sem matsmaður til að meta afleiðingar líkamstjóns í skaðabótamálum.

Jón Höskuldsson var skipaður héraðsdómari í maí 2010 og hefur gegnt því starfi síðan eða í liðlega níu ár. Á þessum tíma hefur hann m.a. dæmt í fjölmörgum einkamálum, sakamálum og ágreiningsmálum í tengslum við aðför, opinber skipti og nauðungarsölu.

Jónas Jóhannsson var settur fulltrúi við Sakadóm Reykjavíkur 1988 og síðar það ár skipaður í starfið. Frá því í ágúst 1991 var hann settur héraðsdómari og var síðan skipaður héraðsdómari í desember 1992. Því starfi gegndi hann óslitið fram á haust 2008 þannig að hann hefur verið héraðsdómari samtals í sautján ár þótt liðinn sé rúmur áratugur frá því hann lét af því starfi. Á þessum tíma fékkst hann við meðferð einkamála og enn í ríkari mæli meðferð sakamála auk annarra dómstarfa. Þá hefur umsækjandinn tvívegis setið í gerðardómi.

5.2.1. *Reynsla af dómstörfum – samanburður*

Samkvæmt framansögðu hafa allir umsækjendur reynslu af dómstörfum þótt í mismiklum mæli sé. Við mat á hæfni þeirra að því er þennan þátt varðar er fyrst litið til lengdar á starfstíma þeirra fimm, sem starfað hafa sem héraðsdómarar, svo og til fjölbreytni dómstarfa þeirra og hversu langt er síðan þeir gegndu þeim störfum. Einnig verður horft til starfa umsækjenda sem fulltrúar eða aðstoðarmenn dómara þótt þau störf hafi minna vægi en störf þeirra sem sjálfstæðir héraðsdómarar. Jafnframt hefur einn umsækjenda þá sérstöðu að hafa starfað sem dómari við Landsrétt, en reynsla af störfum við þann dómstól hlýtur edli máls samkvæmt að vega þungt þegar lagt er mat á reynslu af dómstörfum. Þá er jafnframt höfð hliðsjón af reynslu umsækjenda af því að hafa setið sem varadómararar í einstökum málum í Hæstarétti og tekið þátt í störfum annarra fjölskipaðra dómstóla, þ. á m. gerðardóma. Sama á við um reynslu tveggja umsækjenda af því að hafa sinnt störfum sem dómkvaddir matsmenn þótt henni verði ekki jafnað til reynslu af dómstörfum.

Að öllu þessu virtu telst *Ásmundur* standa fremstur umsækjenda í þessum þætti hæfnismats, ekki síst vegna reynslu hans af störfum sem landsréttardómari. Næstir koma *Jónas*, er starfaði mjög lengi sem héraðsdómari þótt rúmur áratugur sé nú liðinn frá því að hann fékkst við dómstörf, og síðan *Jón* er starfað hefur lengi sem

héraðsdómari. Reynsla *Ástráðs* og *Eiríks* af dómstörfum er lítil í samanburði við þá, sem áður eru taldir, og *Guðmundar* sýnu minnst.

5.3. Reynsla af lögmannsstörfum

Ásmundur Helgason hefur ekki starfað sem lögmaður, en öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður 2009.

Ástráður Haraldsson hlaut réttindi sem héraðsdómslögmaður 1991 og hæstaréttarlögmaður 1995. Að loknu embættisprófi 1990 starfaði hann sem fulltrúi á lögmannsstofu í eitt ár og síðan óslitið frá 1992 til 2017 sem lögmaður, þar af sem hæstaréttarlögmaður frá 1995. Frá því ári var hann einnig í fimm ár í hlutastarfi sem lögmaður og forstöðumaður vinnuréttarsviðs Alþýðusambands Íslands. Lögmannsferill umsækjandans spannar því rúman aldarfjórðung þegar litið hefur verið til hlutastarfa hans sem dósent við lagadeild Háskólans á Bifröst. Verkefni umsækjandans sem lögmanns hafa snert flest svið lögfræðinnar þótt þau hafi að stærstum hluta snúið að stjórnarsýslu- og vinnurétti, svo og skiptingu þrotabúa, eignaumsýslu og sölu eigna.

Eiríkur Jónsson fékk leyfi til að starfa sem héraðsdómslögmaður 2003. Á árunum 2002-2007, að frátöldu því ári sem hann dvaldi við nám erlendis, starfaði hann á lögmannsstofu, þar af í fjögur og hálf ár eftir að hann hlaut lögmannsréttindi.

Guðmundur Sigurðsson öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður 1997 og sem hæstaréttarlögmaður 2004. Hann starfaði hjá Tryggingamiðstöðinni hf. frá 1996 til 2004 þar af sem lögmaður frá árinu 1997. Hann hefur flutt fjölda mála í héraði og fyrir Hæstarétti og hafa nær öll þeirra verið á sviði skaðabótaréttar, váttryggingaréttar og sjó- og flutningaréttar. Umsækjandinn hefur ekki starfað sjálfstætt sem lögmaður, en lögmannsferill hans spannar alls um tólf ár. Nær helming þess tíma var aðalstarf hans fólgið í því að vera dósent og síðar prófessor við lagadeild Háskólans í Reykjavík.

Jón Höskuldsson hlaut réttindi sem héraðsdómslögmaður 1987 og hæstaréttarlögmaður 2007. Hann starfaði sem lögmaður í rúmlega tíu og hálf ár frá 1998, þar af sem hæstaréttarlögmaður í um tvö og hálf ár. Í því starfi sinnti hann að stærstum hluta málflutningsstörfum fyrir einstaklinga, sveitarfélög og opinberar stofnanir. Lögmannsferill hans spannar rétt rúman áratug.

Jónas Jóhannsson öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður 2000 og sem hæstaréttarlögmaður 2012. Síðan hefur hann starfað sem lögmaður og spannar sá ferill hans um sjö og hálf t.ár. Í því starfi hefur hann lagt sig sérstaklega eftir málum á sviði mannréttinda, stjórnisýsluréttar, vinnuréttar, skaðabótaréttar og barna- og fjölskylduréttar.

5.3.1. *Reynsla af lögmannsstörfum – samanburður*

Allir umsækjendur, að *Ásmundi* undanskildum, hafa starfað í mislangan tíma sem lögmennt. Við samanburð á hæfni þeirra vegna reynslu af þeim störfum er einkum litið til þess hve langan lögmannsferil þeir eiga að baki, en jafnframt gætt að því hvort störfin hafi verið fjölbreytt þannig að þeir hafi fengist við mál á sem flestum réttarsviðum. Einnig verður litið til starfa umsækjenda á lögmannsstofum áður en þeir fengu lögmannsréttindi, en sú reynsla vegur þó tiltölulega lítið. Loks er tekið mið af því að sumir þeirra sinntu öðrum viðfangsefnum samhliða lögmannsstörfum, en þau störf, svo sem viðamikil stjórnisýslustörf og kennsla, koma til mats í viðeigandi þáttum hæfnismats.

Að þessu virtu stendur *Ástráður*, vegna fjölbreyttra lögmannsstarfa í um 25 ár, framur öðrum umsækjendum í þessum þætti hæfnismats. Næstir honum koma jafnsettir *Jón* og *Jónas*. Á eftir þeim koma *Eiríkur* og *Guðmundur*. Ekki eru efni til að gera mun á lögmannsreynslu þeirra þótt ferill *Eiríks* sé mun styttri en *Guðmundar* vegna þess að sá síðarnefndi hefur ekki starfað á lögmannsstofu, auk þess sem reynsla hans er eins og áður segir bundin að mestu leyti við afmörkuð réttarsvið. *Ásmundur* á sem fyrr segir ekki að baki reynslu á þessu sviði.

5.4. *Reynsla af stjórnisýslustörfum*

Hér á eftir verða rakin helstu stjórnisýslustörf sem umsækjendur hafa haft með höndum.

Ásmundur Helgason starfaði að loknu laganámi í um sjö ár hjá umboðsmanni Alþingis og í um tvö ár sem lögfræðingur á skrifstofu Alþingis, nær allan tímann sem aðallögfræðingur. Hann var formaður fornleifanefndar frá 2010 til ársloka 2012, en aðeins eitt mál kom til kasta nefndarinnar. Hann var varaformaður kæruneftndar barnaverndarmála frá 2013 til ársloka 2015 og tók sæti þar í einu máli. Hann var

skipaður um stundarsakir formaður áfrýjunarnefndar samkeppnismála til að fjalla um kæru í einu máli. Frá 2016 hefur umsækjandinn verið varamaður í úrskurðarnefnd velferðarmála en tók sæti í forföllum skipaðs nefndarmanns haustið 2017 og sat þar til loka þess árs. Hjá nefndinni hefur hann tekið þátt í úrlausn 40 mála sem lokið hefur verið með uppkvaðningu stjórnsýsluúrskurða. Þá hefur hann frá 2014 setið í prófnefnd samkvæmt lögum um lögmennt.

Ástráður Haraldsson sat í umferðarnefnd Reykjavíkur í fjögur ár og gegndi formennsku í rannsóknarnefnd sjóslysa 1991-1992. Árin 1999-2003 sat hann í kærunefnd húsnæðismála og fólu þau störf í sér umfangsmikla vinnu við gerð og yfirferð úrskurða. Þá var hann í útvarpsréttarnefnd 1998-2004. Umsækjandinn átti sæti í yfirkjörstjórn Reykjavíkur 1995-2003, þar af var hann formaður hennar 2006, og landskjörstjórn 2003-2018, þar af sem formaður í fjögur ár. Hann var í stjórn Háskólans á Bifröst um sex ára skeið og í stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hluta ársins 2007.

Eiríkur Jónsson var settur skrifstofustjóri í umhverfisráðuneytinu 2008 í þremur málum og samdi úrskurði í þeim. Hann var ritari kærunefndar útboðsmála í þrjú ár og frá 2013 varamaður í nefndinni uns hann tók sæti aðalmanns í apríl 2019. Hefur hann tekið þar þátt í meðferð nokkurra mála. Umsækjandinn var formaður fjölmiðlanefndar í eitt og hálf ár fyrst eftir stofnun hennar. Starfsmenn nefndarinnar munu hafa útbúið frumdrög að ákvörðunum hennar en hann síðan unnið þær frekar. Þáttur hans í samningu ákvarðana nefndarinnar var því verulegur. Umsækjandinn var formaður í áfrýjunarnefnd neytendamála um fimm ára skeið og úrskurðarnefndar um Viðlagatryggingu Íslands í um átta ár og samdi á því tímabili drög að öllum úrskurðum þessara tveggja nefnda. Frá árinu 2018 hefur hann verið formaður úrskurðarnefndar náttúruhamfaratrygginga. Hann hefur tekið þátt í stjórnsýslustörfum innan Háskóla Íslands, m.a. verið í fjögur ár formaður rannsóknarnámsnefndar lagadeilda og forseti hennar um eins árs skeið. Umsækjandinn starfaði fyrir rannsóknarnefnd Alþingis á árinu 2009. Þá hefur hann verið formaður gjafsóknarnefndar í einu máli.

Guðmundur Sigurðsson starfaði árið 1991 um átta mánaða skeið sem fulltrúi bæjarfógeta og sýslumanns á Ísafirði. Hann hefur gegnt ýmsum trúnaðarstörfum fyrir Háskólann í Reykjavík, m.a. setið í framkvæmdastjórn hans í fimm og hálf ár og verið

forseti lagadeildar í rúm fjögur ár, þar sem gæta þurfti að reglum stjórnsluréttar við afgreiðslu mála.

Jón Höskuldsson starfaði í landbúnaðarráðuneytinu 1984-1998, fyrst sem fulltrúi tæplega eitt ár, síðan deildarstjóri í um sex ár og loks skrifstofustjóri á lögfræði- og eignasviði í um sjö ár. Helstu verkefni hans þar voru, auk hefðbundinna afgreiðslumála stjórnslu, gerð stjórnsluúrskurða og lögfræðilegra álitsgerða fyrir ráðherra. Umsækjandinn hefur setið í fjölda nefnda á vegum ráðuneytisins og annarra ráðuneyta samkvæmt tilnefningu landbúnaðarráðherra, þó einkum til að semja tillögur að lagafrumvörpum. Þá hefur hann komið að og stýrt samningu fjölda reglugerða á sviði landbúnaðarmála. Umsækjandinn var formaður markanefndar sem er úrskurðarnefnd samkvæmt lögum um afréttamálefni, fjallskil o.fl. 1986-1998. Hann átti sæti í dómstólaráði í tvö og hálf ár, þar af sem formaður í eitt og hálf ár. Árið 2013 var hann skipaður af sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra varamaður í yfirmatsnefnd samkvæmt ábúðarlögum.

Jónas Jóhannsson sat í nefnd á vegum dómsmálaráðherra um könnun á veitingu reynslulausna á árunum 2003-2004 og vann að verkefnum á sviði útlendingamála fyrir ráðuneyti dómsmála árið 2009. Frá hausti 2017 hefur hann verið formaður gjafsóknarnefndar.

5.4.1. Reynsla af stjórnslustörfum – samanburður

Í þessum þætti hæfnismats hafa allir umsækjendur greint frá störfum sem geta falið í sér reynslu af stjórnslustörfum. Innbyrðis eru þó þau afar ólík, t.d. er Háskóli Íslands ríkisstofnun, sem lýtur í starfsemi sinni reglum stjórnsluréttar, en Háskólinn í Reykjavík og Háskólinn á Bifröst eru reknir sem sjálfseignarstofnanir þar sem aðeins reynir á þær reglur með óbeinum hætti. Í mörgum tilvikum hafa þau störf, sem hér um ræðir, verið innt af hendi samhliða aðalstarfi og vega þar af leiðandi ekki eins þungt við mat á hæfni vegna stjórnslureynslu. Þó skiptir máli hvort slík störf nýtist dómaraefni, sbr. 2. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010, svo sem seta í úrskurðarnefndum er halda má fram að verði að nokkru leyti lögð að jöfnu við dómstörf. Þá verður eins og endranær litið til umræddra starfa og þeim gefið vægi eftir umfangi, fjölbreytni og lengd starfstíma.

Að þessu gættu er það mat dómnefndar að *Ásmundur* standi fremstur að því er varðar stjórnslureynslu, einkum vegna starfs hans hjá umboðsmanni Alþingis um langt árabíll, sem var aðalstarf, þótt nokkur tími sé nú liðinn frá því að hann hætti þar. Þrátt fyrir að *Jón* hafi starfað lengur við stjórnslu er til þess að líta að reynsla hans af henni er fyrst og fremst bundin við störf í sama ráðuneyti, auk þess sem tveir áratugir eru nú liðnir frá því að hann lét af þeim störfum. Hann telst því standa *Ásmundi* að baki. Næstur þeim kemur *Eiríkur*, þá *Ástráður* og loks *Jónas* sem allir hafa nokkra, en mismikla reynslu af stjórnslustörfum, einkum samhliða öðrum störfum. *Guðmundur* hefur hins vegar litla reynslu af þeim í samanburði við aðra umsækjendur.

5.5. Reynsla af fræðistörfum o.fl.

5.5.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf

Ásmundur Helgason var stundakennari við lagadeild Háskóla Íslands í fjögur ár á árabíllinu 2002-2010 og kenndi starfsmannarétt og stjórnslurétt á móti öðrum kennara. Hann var einnig stundakennari við félagsvísindadeild sama skóla 2004-2009 og kenndi þar stjórnslurétt. Hann hefur verið prófdómari í stjórnslurétti og opinberum starfsmannarétti við lagadeild Háskóla Íslands. Kennsluferill umsækjandans sem stundakennari spannar því nokkur ár.

Ástráður Haraldsson var dósent í hlutastarfi við Háskólann á Bifröst 2002-2017. Við skólann kenndi hann fyrst og fremst vinnurétt, stjórnslurétt og starfsmannarétt, en einnig fullnusturéttarfar. Árin 2002-2006 kenndi umsækjandinn á námskeiði Lögmannafélags Íslands til öflunar málflutningsréttinda og var 2000-2004 prófdómari í vinnurétti við lagadeild Háskóla Íslands auk þess að vera stundakennari í vinnurétti við sama skóla á árunum 2000 og 2004. Hann á því að baki um fimmtán ára kennsluferil í hlutastarfi en hann starfaði jafnframt sem lögmaður á þeim tíma.

Eiríkur Jónsson sinnti stundakennslu við Háskóla Íslands 2006-2007 og var ráðinn aðjúnkt vorið 2007 og lektor í fullu starfi frá hausti sama ár. Hann hlaut framgang í starf dósents 2009 og í starf prófessors frá miðju ári 2014. Kennsluferill hans spannar því tæp tólf ár í fullu starfi, þar af hefur hann kennt sem prófessor í fimm ár, og hefur hann fengist við kennslu í hinum ýmsu lögfræðigreinum, svo sem skaðabótarétti, stjórnskipunarrétti, stjórnslurétti og kröfurétti.

Guðmundur Sigurðsson hóf kennslu í hálfu starfi við lagadeild Háskólans í Reykjavík haustið 2003, en hefur kennt við skólann í fullu starfi frá 2004. Fyrst í stað gegndi hann starfi dósent, en frá því í árslok 2005 starfi prófessors. Árin 2007-2013 sinnti hann jafnframt kennslu á vegum Opna háskólans við HR. Þá kenndi hann á árunum 2007-2011 og 2013 á námskeiðum til öflunar héraðsdómslögmannsréttinda. Umsækjandinn á því að baki sextán ára kennsluferil, nánast allan tímann í fullu starfi, þar af sem prófessor í þrettán og hálf ár. Aðalkennslugreinar hans hafa verið skaðabótaréttur og váttryggingaréttur, en einnig hefur hann fengist við kennslu í öðrum lögfræðigreinum.

Jón Höskuldsson hefur ekki kennt á háskólastigi, en fengist við kennslu á námskeiði til löggildingar fasteigna- og skipasala 1997.

Jónas Jóhannsson var stundakennari við Háskólann í Reykjavík 2005-2006 og kenndi þar alþjóðlegan einkamálarétt á meistarastigi. Hann var jafnframt prófdómari í sömu grein 2008. Vorin 2016, 2017 og 2019 sinnti hann gestakennslu við sálfræðideild Háskóla Íslands og hefur að auki flutt fyrirlestra á sviði barnaréttar og alþjóðlegs fjölskylduréttar við Háskólann á Akureyri og Háskóla Íslands.

5.5.1.1. Kennsla á háskólastigi og önnur akademísk störf – samanburður

Þegar horft er til þess, sem að framan er rakið, hafa þeir *Eiríkur* og *Guðmundur* sérstöðu meðal umsækjenda að því er varðar reynslu af kennslu í lögfræði á háskólastigi en þeir hafa báðir verið prófessorar um árabil. *Guðmundur* á að baki heldur lengri kennsluferil og stendur hann því *Eiríki* frammar í þessum matsþætti. Á eftir þeim kemur *Ástráður*, þá *Ásmundur* og loks *Jónas* sem hefur mun minni reynslu en hinir tveir af kennslu á háskólastigi. *Jón* hefur ekki sinnt háskólakennslu.

5.5.2. Útgefnar greinar og bækur, ritstjórn o.fl.

Ásmundur Helgason hefur ritað nokkra kafla í bókina „Stjórnarráð Íslands 1964-2004“. Þá var umsækjandinn höfundur eins kafla í bráðabirgðaútgáfu að kennsluriti í Opinberum starfamannarétti. Hann hefur ritað þrjár greinar um lögfræði sem birst hafa í lögfræðiritum og safnritum í lögfræði, þar af eina ritýnda, sem og eina grein um lögfræðilegt efni í sértímariti um stjórnsýslu og stjórnsmál. Umsækjandinn hefur ennfremur annast ritrýni ýmissa fræðirita og greina á sviði lögfræði.

Ástráður Haraldsson hefur ritað þrjár tímaritsgreinar um lögfræðileg málefni. Þá getur hann í umsókn sinni um þrettán erindi og framsögur af sama toga.

Eiríkur Jónsson hefur ritað bókina „Mannréttindi lögaðila“ sem fjallar um mannréttindaákvæði stjórnarskrárinnar, einkum 71. og 73. grein, og er hún byggð á doktorsritgerð hans. Þá hefur hann ritað fimm ritrýndar bækur ásamt öðrum. Tvær þeirra, „Bótaréttur I“ og „Bótaréttur II“, byggjast á bók eftir Viðar Mátthíasson og eru ritaðar ásamt honum. Eiríkur er meðhöfundur ásamt Ásu Ólafsdóttur að þriðju bókinni, „Neytendaréttur“, meðhöfundur að þeirri fjórðu, „Opinbert markaðseftirlit“, ásamt Kristínu Benediktsdóttur og Friðriki Ársælssyni og loks meðhöfundur að þeirri fimmtu, „Fjölmiðlaréttur“ ásamt Halldóru Þorsteinsdóttur. Auk þess hefur umsækjandinn ritað fjóra bókarkafla á ensku, þar af einn ásamt meðhöfundi. Umsækjandinn hefur ritað tuttugu ritrýndar greinar, en fjórar þeirra eru ritaðar með meðhöfundi, og fjórar óritrýndar fræðigreinar. Lögfræðiskrif umsækjandans eru einkum á sviði stjórnskipunarréttar og þar á meðal mannréttinda, stjórnarfarsréttar, en einnig samningaréttar, skaðabótaréttar, váttryggingaréttar, fjölmiðlaréttar, neytendaréttar og viðskipta- og markaðsréttar. Hann hefur flutt fjölda fræðilegra fyrirlestra á fundum, ráðstefnum og í háskólum og einnig á erlendum vettvangi. Þá hefur hann tekið þátt í ýmsu alþjóðasamstarfi, svo sem á sviði fjölmiðlaréttar og samningaréttar. Hann hefur ennfremur gegnt ritstjórnarstörfum.

Guðmundur Sigurðsson hefur gefið út doktorsritgerð sína í bókarformi sem ber heitið „Pakkereisekontrakter. EF's pakkereisedirektiv og den nordiske lovgivningen.“ Þá hefur hann ritað tvær ritrýndar bækur ásamt öðrum. Aðra þeirra, „Almannatryggingar og félagsleg aðstoð“ ásamt Ragnhildi Helgadóttur og hina, „Sjóréttur“, í félagi við Hans Jacob Bull og Thor Falkanger. Auk þess hefur hann ritað sautján ritrýndar greinar en átta þeirra eru ritaðar með öðrum meðhöfundum. Jafnframt hefur hann ritað fjórar óritrýndar fræðigreinar. Skrif hans um lögfræði eru einkum á sviði skaðabótaréttar, váttryggingaréttar og sjó- og flutningaréttar. Hann hefur flutt mikinn fjölda fyrirlestra um lögfræðileg efni á fundum, ráðstefnum og í háskólum og einnig á erlendum vettvangi. Hann hefur einnig komið að fjölda rannsóknarverkefna og vinnur nú að tveimur rannsóknarverkefnum.

Jón Höskuldsson tilgreinir ekki í umsókn sinni útgefnar bækur eða greinar á sviði lögfræði.

Jónas Jóhannsson hefur skrifað fjórar greinar á sviði lögfræði. Þá hefur hann haldið þrjá fyrirlestra um lögfræðileg efni hérlendis og erlendis.

5.5.2.1. *Útgefnar greinar og bækur, ritstjórn o.fl. – samanburður*

Í þessum þætti er lagt mat á hæfni umsækjenda á grundvelli ólíkra ritverka sem eru fræðirit, bókarkafar og greinar. Sumt efnið er ritrynt en annað ekki. Við matið er litið til fjölda, umfangs og fjölbreytni fræðiskrifa hlutaðeigandi umsækjanda, auk þess sem horft er til þess hvort hann hafi ritað efnið einn eða í samvinnu við aðra. Þá er loks höfð hliðsjón af erindum og fyrirlestrum, sem margir umsækjendur hafa flutt, sem og ritryni- og ritstjórnarstarfa þeirra. Síðastnefndir þættir eru þó léttvægir í samanburði við útgefið efni.

Með skírskotun til þess, sem að framan greinir, er það niðurstaða dómnefndar að *Eiríkur* og *Guðmundur* standi fremstir umsækjenda í þessum hluta hæfnismats. Fyrir utan doktorsritgerðir beggja umsækjendanna eru ritverk þeirra umfangsmikil og hafa ótvírætt fræðilegt gildi. Fræðaskrif þess fyrrnefnda eru fjölbreyttari, en á móti kemur að sá síðarnefndi hefur tekið þátt í viðamiklum rannsóknaverkefnum. Þegar verk þeirra hvors um sig eru virt í heild eru ekki efni til að gera upp á milli þeirra. Næstur þeim í þessum matshluta kemur *Ásmundur*, þá *Jónas* og loks *Ástráður*. Sem fyrr segir hefur *Jón* ekki birt fræðiskrif um lögfræði á opinberum vettvangi.

5.6. *Reynsla af stjórnun*

Ásmundur Helgason gegndi um hálfis árs skeið starfi skrifstofustjóra umboðsmanns Alþingis. Þá var hann um hríð aðallögfræðingur Alþingis, en starfinu fylgdi að vera ritari landskjörstjórnar.

Ástráður Haraldsson stóð að rekstri lögmannsstofu í 25 ár. Þá fylgdu stjórnunarverkefni störfum hans fyrir Alþýðusamband Íslands. Hann var formaður landskjörstjórnar 2009-2011 og yfirkjörstjórnar Reykjavíkur 2006. Í umsókn sinni getur hann um störf sem skiptastjóri í nokkrum óvenju stórum þrotabúum er fylgt hafi umfangsmikil stjórnunarverkefni.

Eiríkur Jónsson var formaður áfrýjunarnefndar neytendamála 2009-2013, fjölmiðlanefndar 2011-2013, úrskurðarnefndar um Viðlagatryggingu Íslands 2010-2018 og rannsóknarnámsnefndar lagadeildar Háskóla Íslands 2012-2016. Frá árinu 2018 hefur umsækjandinn verið forseti deildarinnar og jafnframt átt sæti í stjórn félagsvísindadeildar skólans. Frá sama ári hefur hann verið stjórnarformaður Mannréttindastofnunar Háskóla Íslands og einnig formaður úrskurðarnefndar náttúruhamfaratrygginga.

Guðmundur Sigurðsson var forseti lagadeildar Háskólans í Reykjavík 2011-2014 og 2017 eða samtals í rúm fjögur ár. Einnig var hann formaður námsráðs skólans frá byrjun árs 2016 fram á mitt ár 2017. Samhliða þessum störfum sat hann í framkvæmdastjórn Háskólans í Reykjavík eða alls í rúmlega fimm og hálf ár. Umsækjandinn var formaður matsnefndar vegna ráðningar í starf forseta Tækni- og verkfræðideildar skólans og hefur gegnt formennsku í fleiri slíkum nefndum. Þá var hann formaður Norrænu sjóréttarstofnunarinnar árið 2004.

Jón Höskuldsson var formaður í ýmsum nefndum á vegum landbúnaðarráðuneytisins, svo sem í markanefnd um tólf ára skeið. Sem skrifstofustjóri á lögfræði- og eignasviði ráðuneytisins 1991-1998 annaðist hann úthlutun verkefna til starfsmanna á því sviði og hafði eftirlit með störfum þeirra. Þá sinnti hann um tíma starfsmannamálum ráðuneytisins, þ.e. þeirra starfsmanna sem ekki höfðu háskólamenntun. Umsækjandinn rak eigin lögmannsstofu í rúm tíu og hálf ár. Hann gegndi formennsku í dómstólaráði í eitt og hálf ár. Ennfremur var hann formaður stjórnar knattspyrnudeildar Vals 2017-2018 og sat þá jafnframt í stjórn félagsins.

Jónas Jóhannsson gegndi störfum dómstjóra Héraðsdóms Vestfjarða í rúm sex ár, 1992-1998. Hann hefur komið að rekstri lögmannsstofu í hálf ár og að auki rekið eigin lögmannsstofu um hríð. Þá var umsækjandinn forseti Íslendingafélagsins í Belgíu 2010-2015. Frá hausti 2017 hefur hann verið formaður gjafsóknarnefndar.

5.6.1. Reynsla af stjórnun – samanburður

Í þessum þætti kemur til skoðunar reynsla umsækjenda af viðfangsefnum af margvíslegum toga sem eiga það öll sameiginlegt að hafa falið sér stjórnun í einni eða

annarri mynd. Við mat á hæfni umsækjenda er litið til þess í hverju slík stjórnunarstörf hafa verið fólgin og þess tíma sem þeir hafa sinnt þeim störfum.

Að þessu gættu stendur *Ástráður* fremstur umsækjenda að því er þennan matsþátt varðar. Næstir honum koma jafnsettir *Eiríkur* og *Guðmundur*, þá *Jón*, síðan *Jónas* og loks *Ásmundur* sem hefur takmarkaða reynslu af stjórnun.

5.7. *Reynsla af öðrum störfum sem nýtast dómaraefni o.fl.*

Ásmundur Helgason tók þátt í undirbúningi að setningu laga um rannsóknarnefnd Alþingis og um breytingu á þingskapalögum. Einnig hefur hann sinnt ráðgjöf fyrir ráðuneyti við undirbúning frumvarpa til laga, svo sem um Stjórnarráð Íslands, menningarminjar, söfn og skil menningarverðmæta til annarra landa. Þá átti umsækjandinn um skeið sæti í fagraði sem undirbjó námskeið fyrir dómara og aðstoðarmenn þeirra á vegum dómstólaráðs.

Ástráður Haraldsson stýrði ásamt öðrum löglærðum manni gerð frumvarps til breytinga á vatnalögum sem fól í sér algjöra endurnýjun laganna. Hann hefur einnig komið að undirbúningi lagasetningar á öðrum sviðum og fullgildingu EES-gerða, bæði sem lögfræðingur ASÍ og ráðgjafi fjármálaráðherra 2009-2013. Umsækjandinn sat í samráðsnefnd Alþjóða vinnumálastofnunarinnar 1995-2000. Síðari hluta ársins 2017 átti hann sæti í stjórn Lögmannafélags Íslands og það, sem af er þessu ári, hefur hann í hlutastarfi verið aðstoðarsáttasemjari við embætti ríkissáttasemjara.

Eiríkur Jónsson vann á árinu 2017 að samningu frumvarps til skaðabótalaga fyrir innanríkisráðuneytið. Þá sat hann í starfshópi til að semja frumvarp til laga um sanngirnibætur. Ennfremur hefur hann nýlega samið eða borið höfuðábyrgð á samningu frumvarpa til laga um bætur vegna ærumeiðinga og vernd uppljóstrara auk frumvarpa til breytinga á ýmsum lögum, svo sem almennum hegningarlögum, stjórnsýslulögum og upplýsingalögum. Þá hefur umsækjandinn komið að samningu reglna innan Háskóla Íslands.

Guðmundur Sigurðsson var 2007 skipaður formaður í nefnd til að vinna að heildarendurskoðun á siglingalögum þótt sú vinna hafi ekki leitt til breytinga á löggjöfinni. Þá vann hann að frumvarpi til breytinga á sömu lögum og var formaður í nefnd sem vann að endurskoðun reglna samkvæmt lögnum. Umsækjandinn hefur

setið í stjórn Norrænu sjóréttarstofnunarinnar frá 1996 og jafnframt í stjórn Hins íslenska sjóréttarfélags.

Jón Höskuldsson sat í stjórn Félags háskólamenntaðra starfsmanna Stjórnarráðsins 1997 -1998 og vann þá að gerð kjarasamnings félagsins og síðan við gerð stofnanasamnings fyrir félagsmenn í landbúnaðarráðuneytinu. Á meðan umsækjandinn starfaði í ráðuneytinu sat hann í fjölda nefnda á vegum þess og annarra ráðuneyta sem einkum höfðu það hlutverk að semja tillögur að lagafrumvörpum.

Jónas Jóhannsson var fulltrúi Dómarafélags Íslands 2002-2012 gagnvart Haag-ráðstefnunni um alþjóðlegan einkamálarétt vegna framkvæmdar Haag-samningsins um einkaréttarleg áhrif af brottnámi barna til flutnings milli landa. Í því fólst að taka þátt í tengslaneti dómara á þessum vettvangi, þ. á m. að sitja fundi sem haldnir voru annað hvert ár á umræddu tímabili og stóðu eina viku í senn. Ennfremur var umsækjandinn stofnfélagi í The International Hague Network of Judges.

5.7.1. Reynsla af öðrum störfum sem nýttast dómaraefni o.fl. – samanburður

Samkvæmt því, sem að framan hefur verið rakið, er það mat dómnefndar að *Eiríkur* standi fremstur umsækjenda í þessum þætti. Á eftir honum kemur *Ástráður*, þá *Ásmundur* og loks *Guðmundur*, *Jón* og *Jónas*, en ekki eru efni til að gera upp á milli hæfni þeirra síðastnefndu að því er þennan matsþátt varðar.

5.8. Almenn starfshæfni og andlegt atgerði

Í 3. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010 segir að við mat á almennri starfshæfni skuli litið til þess hvort umsækjandi hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi og hvort hann eigi auðvelt með skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Þá kemur fram að umsækjandi skuli hafa góða þekkingu á íslensku máli og eiga auðvelt með að tjá sig í ræðu og riti. Ennfremur er tekið fram í 5. tölulið 4. gr. reglnanna að umsækjandi þurfi að eiga auðvelt með mannleg samskipti, bæði við samstarfsmenn og þá sem erindi eiga við hann. Gerð sé krafa um að af umsækjanda fari gott orð bæði í fyrri störfum og utan starfa og að reglusemi hans sé í engu ábótavant.

Eins og áður greinir var m.a. áskilið í auglýsingu um hið lausa dómaraembætti að fram kæmu í umsóknum upplýsingar um tvo fyrrverandi eða núverandi samstarfsmenn eða yfirmenn sem gætu veitt dómnefnd bæði munnlega og skriflega

upplýsingar um störf og samstarfshæfni hlutaðeigandi umsækjanda. Vegna þess að áður hafði verið lagt mat á almenna starfshæfni fimm af sex umsækjendum af dómnefnd samkvæmt III. kafla laga nr. 50/2016, sbr. umsögn hennar dags. 19. maí 2017, var í þetta sinn aðeins aflað upplýsinga um störf, samstarfshæfni og aðra persónlega eiginleika sjötta umsækjandans hjá þeim tveimur fyrrverandi og núverandi samtarfsmönnum sem hann tiltók í umsögn sinni. Á sama hátt og umsagnir um umsækjendurna fimm voru allar jákvæðar í garð þeirra á sínum tíma voru umsagnirnir um þennan umsækjanda báðar jákvæðar um störf hans og persónulega eiginleika.

Af fyrra mati dómnefndar, umsögnunum tveimur og athugunum nefndarinnar nú verður ráðið að allir umsækjendur uppfylli þær lágmarkskröfur sem gera verður til starfshæfni landsréttardómara samkvæmt 3. og 5. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010.

5.9. Sérstök starfshæfni

Í 4. tölulið 4. gr. reglna nr. 620/2010 segir að mikilvægt sé að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu og geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma og ritað þá á góðu máli. Hann verður að geta stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum eru fengin, bæði fljótt og af öryggi.

5.9.1. Að umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu

Hvað þennan þátt hæfnismatsins varðar hafa allir umsækjendur greint frá störfum sem geta fallið hér undir. Að mati dómnefndar skipir einkum máli þegar lagt er mat á hvort umsækjandi hafi einkamála- og sakamálaréttarfar á valdi sínu reynsla hans af dóms- og málflutningsstörfum auk framlags í formi kennslu og fræðiskrifa eða samningar lagafrumvarpa á sviði réttarfars.

Að þessu virtu er það niðurstaða dómnefndar að *Ásmundur, Ástráður, Jón og Jónas* hafi með framangreindum störfum sínum öðlast slíkt vald á réttarfarsreglum, jafnt við meðferð einkamála sem sakamála, að ekki sé ástæða til að gera upp á milli hæfni þeirra í þessum matsþætti. Vegna þess að *Eiríkur* hefur tiltölulega litla reynslu af meðferð sakamála stendur hann þeim örlítið að baki. Á hinn bóginn hefur

Guðmundur litla reynslu af dómstörfum og eins og áður greinir er lögmannsreynsla hans fremur einhæf, þ. á m. hefur hann nánast ekkert fengist við sakamál. Þá hefur hann ekki samið fræðiskrif á sviði réttarfars. Af þeim sökum er hæfni hans sýnu minnst á þessu sviði.

5.9.2. Að umsækjandi geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma, ritað þá á góðu máli og fært viðhlítandi rök fyrir dómsniðurstöðu

Í 4. gr. reglna nr. 620/2010 er m.a. vísað til þess að umsækjandi um embætti dómara þurfi að hafa til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega þekkingu og máli skipti hvort hann hafi sýnt sjálfstæði, óhlutdrægni, frumkvæði og skilvirkni í starfi, svo og hvort hann eigi auðvelt með að skilja aðalatriði frá aukaatriðum. Ennfremur að hann geti farið að fyrirmælum laga um samningu dóma. Eftir því sem umsækjandi hefur tileinkað sér betur þessi atriði, þeim mun færari er hann um að kveða upp dóm eða úrskurð í dómsmáli. Af dómsúrlausnum umsækjanda eða eftir atvikum stefnum, greinargerðum og stjórnarsýsluúrskurðum hans má t.d. ráða hve gott vald hann hefur á réttarfarsreglum og hve vel hann er að sér þegar kemur að því að beita þeim réttarheimildum og skýra þau lög sem við eiga hverju sinni. Af þeim verður ekki síður ályktað hversu auðvelt umsækjandi á með að reifa í stuttu máli og um leið með fullnægjandi hætti málsatvik og ágreiningsefni dómsmáls og komast síðan að vel rökstuddri niðurstöðu um sönnunar- og lagaatriði, sbr. d- og f-liði 1. mgr. 114. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, sbr. og d-, f- og g-liði 2. mgr. 183. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála.

Í dómum Hæstaréttar 19. desember 2017 í málum nr. 591/2017 og 592/2017 var m.a. fjallað um áður nefnda umsögn dómnefndar um hæfni umsækjenda um fimmtán embætti dómara við Landsrétt, dags. 19. maí 2017. Í dómunum er fundið að því einu í þeirri umsögn að nefndin hafi ekki sérstaklega lagt mat á færni hvers og eins umsækjanda til að semja dóma. Í samræmi við þessa athugasemd Hæstaréttar hefur dómnefnd lagt að þessu sinni sérstakt mat á hæfni hvers og eins umsækjenda á þessu sviði. Það hefur einkum verið gert á grundvelli þeirra dóma og úrskurða, sem fimm af sex umsækjendum um embættið, þ.e. Ásmundur, Ástráður, Eiríkur, Jón og Jónas, hafa kveðið upp sem héraðsdómarar. Hefur þar m.a. verið horft til þeirra dómsúrlausna,

sem fylgt hafa umsóknum umsækjendanna, en einnig til dóma og úrskurða sem valdir hafa verið af handahófi úr eldri úrlausnum er þeir hafa komið að, svo sem heimilt er að gera skv. 3. mgr. 5. gr. reglna nr. 620/2010. Í tilviki sjötta umsækjandans, Guðmundar, sem ekki hefur verið skipaður eða settur dómari, er mat nefndarinnar fyrst og fremst byggt á stefnu og greinargerðum, er hann hefur samið sem lögmaður og lagt fram með umsókn sinni, en einnig höfð hliðsjón af viðamiklum fræðiskrifum hans.

Niðurstaða þessa sérstaka mats dómnefndar er að *Ásmundur* og *Eiríkur* séu færastir umsækjenda til að semja dóma og dómsúrskurði. Dómsúrlausnir *Ásmundar*, sem teknar voru sérstaklega til skoðunar, eru mjög vel samdar. Úrlausnir *Eiríks* sem setts héraðsdómara í tæpt ár eru ekki síðri að gæðum. Þegar litið er að auki til fræðaskrifa hans og fjölpætrrar reynsla af setu í úrskurðarnefndum innan stjórn-sýslunnar verður ekki gert upp á milli þeirra í þessum matsþætti. Næstur þeim kemur *Jón*, en úrlausnir hans, sem komu sérstaklega til skoðunar, eru flestar vel samdar þótt þær jafnist ekki að gæðum á við úrlausnir hinna tveggja. Aðrir umsækjendur standa þeim þremur að baki að þessu leyti.

5.9.3. Að umsækjandi geti stjórnað þinghöldum af röggsemi og sanngirni og afgreitt þau mál sem honum er fengin bæði fljótt og af öryggi

Dómnefnd telur að ályktun um þessi atriði verði dregin af dómastörfum, lögmannsstörfum, stjórn-sýslustörfum og öðrum störfum sem umsækjendur hafa gegnt á liðnum árum. Með tilliti til þessa lítur nefndin svo á að allir umsækjendur séu hæfir til að stjórna þinghöldum af röggsemi og sanngirni og muni afgreiða þau mál, sem þeim eru fengin, bæði skjótt og vel. Ekkert er fram komið sem gefur tilefni til að gera upp á milli þeirra að því er þetta varðar.

6. Niðurstaða dómnefndar

Verkefni dómnefndar skv. 1. mgr. 12. gr. laga nr. 50/2016 er að taka afstöðu til þess hver eða eftir atvikum hverjir umsækjenda séu hæfastir til að gegna embætti landsréttardómara sem auglýst hefur verið laust til umsóknar. Hér að framan hefur verið fjallað sérstaklega um þau sjónarmið sem dómnefnd ber að líta til við störf sín

skv. 4. gr. reglna nr. 620/2010. Sjóarmiðin hljóta eðli máls samkvæmt að hafa ólíkt vægi innbyrðis, en ekkert eitt þeirra getur ráðið úrslitum.

Niðurstaða dómnefndar er byggð á heildstæðu mati á verðleikum umsækjenda og skiptir þar mestu máli að þeir hafi til að bera almenna og víðtæka lögfræðilega menntun, þekkingu og færni. Við mat á því að hve miklu leyti starfsreynsla umsækjenda nýtist í störfum landsréttardómara skiptir mestu máli að þeir búi yfir staðgóðri reynslu af dómstörfum, lögmannsstörfum og þeim stjórnsýslustörfum sem lúta að úrlausn ágreiningsmála. Einnig hefur þýðingu hvort þau verkefni, sem umsækjendur hafa fengist við, séu fjölbreytileg, svo sem hvort þeir hafi reynslu af því að beita réttarreglum á ólíkum sviðum lögfræði. Þá vegur reynslan af fyrstu starfsárunum í hverju starfi að öðru jöfnu tiltölulega þyngst í þessu sambandi, þannig að síður er ástæða til að gera upp á milli umsækjenda með langa starfsreynslu að baki. Þótt farsæl starfsreynsla og fjölbreytileiki hennar gefi mikilsverðar vísbendingar um hæfni umsækjanda koma þó önnur atriði einnig til álita, ekki síst færni hans við lögfræðilega greiningu á álitamálum sem leysa þarf úr fyrir dómi.

Þegar lagt er heildarmat á þá þætti, sem fjallað er um í köflum 5.1. – 5.8 og 5.9.1., er það niðurstaða dómnefndar að Eiríkur Jónsson standi öðrum umsækjendum framar. Sé horft til þessara matsþátta koma næstir honum í þessari röð Ásmundur Helgason, Jón Höskuldsson og Ástráður Haraldsson. Ef litið er til færni umsækjenda til að semja dóma er það sem fyrr greinir álit nefndarinnar, sbr. kafla 5.9.2., að Ásmundur og Eiríkur standi öðrum umsækjendum framar að því er þann matsþátt varðar og er ekki ástæða til að gera upp á milli þeirra.

Samkvæmt öllu framansögðu er það niðurstaða dómnefndar að Eiríkur sé hæfastur umsækjenda til að gegna embætti dómara við Landsrétt.

Ályktarorð:

Með skírskotun til 2. mgr. 12. gr. laga nr. nr. 50/2016 um dómstóla er það niðurstaða dómnefndar að Eiríkur Jónsson sé hæfastur umsækjenda til að hljóta skipun í embætti dómara við Landsrétt sem auglýst var laust til umsóknar 3. maí 2019.

Reykjavík, 22. júlí 2019

Eiríkur Tómasson

Halldór Halldórsson

Óskar Sigurðsson

Sigríður Þorgeirsdóttir

Valtýr Sigurðsson